

इ. ४ थी स्कॉलरशिप परीक्षा : महत्वाची सुत्रे व मुद्दे

गणित :

- ० हा अंक असणाऱ्या १ ते १०० मधील संख्या — १०, ० हा अंक १ ते १०० संख्यांमध्ये ११ वेळा येतो.
- १ ते ९ या पैकी प्रत्येक अंक असणाऱ्या १ ते १०० मधील संख्या — १९, १ ते ९ या पैकी प्रत्येक अंक १ ते १०० मधील संख्यांमध्ये २० वेळा येतो.
- मूळ संख्या : २, ३, ५, ७ । ११, १३, १७, १९ । २३, २९ । ३१, ३७ । ४१, ४३, ४७ । ५३, ५९ । ६१, ६७ । ७१, ७३, ७९ । ८३, ८९ । ९७ (एकुण २५)
- १ ते १०० मधील संयुक्त संख्या एकुण ७४, १ ही संख्या मूळही नाही, संयुक्तही नाही.
- गणिती क्रियांचा क्रम
 - सर्वात आधी कंस सोडवावा, नंतर गुणाकार/भागाकार व शेवटी बेरीज/वजाबाकी करावी.
 - बेरीज/वजाबाकी अथवा गुणाकार/भागाकार या क्रिया एकत्रित आल्यास डावीकडील क्रिया आधी करावी.
- १० ने गुणणे म्हणजे गुण्य संख्येच्या शेवटी १ शून्य वाढविणे, ४५८ गुणीले १० बरोबर ४५८०, तसेच १०० ने गुणणे म्हणजे २ शून्ये वाढविणे, उदा. ४५८ गुणीले १०० बरोबर ४५८००.
- १० ने भागताना भाज्यातील एकक स्थानचा अंक बाकी दर्शवितो, इतर सर्व अंकांनी तयार झालेली संख्या भागाकार दर्शविते. ४५८ भागिले १० : भागाकार ४५, बाकी ८. १०० ने भागताना भाज्यातील एकक व दशक स्थानावरील अंकांपासून तयार झालेली संख्या बाकी दर्शविते, तर, इतर सर्व अंकांनी तयार झालेली संख्या भागाकार दर्शविते. ४५८ भागिले १०० : भागाकार ४, बाकी ५८.
- समान छेद असलेल्या अपूर्णाकांची बेरीज/वजाबाकी करताना अंशांची बेरीज/वजाबाकी करावी, छेद तसाच कायम ठेवावा.
- समान छेद असलेल्या अपूर्णाकांमध्ये ज्याचा अंश मोठा तो अपूर्णाक मोठा व ज्याचा अंश लहान तो अपूर्णाक लहान. उदा. $\frac{2}{5}, \frac{4}{5}, \frac{1}{5}$ या अपूर्णाकांमध्ये $\frac{4}{5}$ हा अपूर्णाक सर्वात मोठा व $\frac{1}{5}$ हा अपूर्णाक सर्वात लहान.
- समान अंश असलेल्या अपूर्णाकांमध्ये ज्याचा छेद छोटा तो अपूर्णाक मोठा व ज्याचा छेद मोठा तो अपूर्णाक लहान. उदा. $\frac{5}{2}, \frac{5}{3}, \frac{5}{1}$ या अपूर्णाकांमध्ये $\frac{5}{1}$ हा अपूर्णाक सर्वात मोठा व $\frac{5}{3}$ हा अपूर्णाक सर्वात लहान.
- $\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{3}{4}$ या अपूर्णाकांमध्ये $\frac{3}{4}$ हा अपूर्णाक सर्वात मोठा तर $\frac{1}{2}$ हा अपूर्णाक सर्वात लहान.
- अपूर्णाकाचे रूपांतर दशांश अपूर्णाकामध्ये करताना,
 - अपूर्णाकाचा छेद १०, १००, १००० असायला हवा, नसेल तर १०, १००, १००० छेद असलेला सममूल्य अपूर्णाक शोधा. $\frac{1}{2} = \frac{1 \times 5}{2 \times 5} = \frac{5}{10}, \frac{12}{25} = \frac{12 \times 4}{25 \times 4} = \frac{48}{100}$ इत्यादी.
 - यांनंतर छेदातील १ च्या पुढे जेवढी शून्ये तेवढे अंक दशांश चिन्हापुढे असायला हवेत. अंशामध्ये तेवढे अंक उपलब्ध नसल्यास अंशातील अंकांच्या डावीकडे तेवढी शून्ये लिहाविते.
उदा. $\frac{7}{100} = 0.07$ (छेदात १ पुढे दोन शून्ये, अंशात एकच अंक, म्हणून एक शून्य सातच्या डावीकडे वाढविले) $\frac{457}{10} = 45.7$ (छेदात १ पुढे एक शून्य, अंशात तीन अंक, म्हणून दशांश चिन्ह एक अंक दशांश चिन्हापुढे राहिल अशाप्रकारे)
- आकृतीवरून अपूर्णाकाचे वाचन करताना, आकृतीचे समान भाग झाले आहेत ते पहा.
- अंशाधिक अपूर्णाकाचे पूर्णाकयुक्त अपूर्णाकात रूपांतर :

○ अंशाला छेदाने भागा, भागाकार पूर्णांकस्थानी लिहा, बाकी अंशस्थानी लिहा, छेद तोच कायम ठेवा.

$$\text{उदा. } \frac{17}{5} = 3\frac{2}{5} \quad (\text{१७ भागिले ५, भागाकार ३, बाकी २})$$

● पूर्णांकयुक्त अपूर्णाकाचे अंशाधिक अपूर्णाकात रुपांतर :

○ पूर्णांकाला छेदाने गुणून त्यात अंश मिळवा, येणारी संख्या अंशस्थानी लिहा, छेद तोच कायम ठेवा.

$$\text{उदा. } 3\frac{2}{5} = \frac{17}{5} \quad (\text{३ गुणीले ५ अधिक २ बरोबर १७, अंश १७, छेद ५})$$

● अपूर्णांकाला अतिसंक्षिप्त रूप देताना अंश व छेद यांच्यातील समान अवयव (अशी संख्या की जिने अंश व छेद दोघांनाही भाग जातो) शोधा, समान अवयव अंश व छेद यातून रद्द करीत जा. ज्यावेळी अंश व छेद यांच्यात कोणताही समान अवयव उरणार नाही ते अपूर्णाकाचे अतिसंक्षिप्त रूप.

$$\frac{36}{48} = \frac{2 \times 18}{2 \times 24} = \frac{18}{24} = \frac{2 \times 9}{2 \times 12} = \frac{9}{12} = \frac{3 \times 3}{3 \times 4} = \frac{3}{4}$$

● १० मिमी = १ सेमी, १०० सेमी = १ मी, १००० मी = १ किमी.

● १००० ग्रॅम = १ किलोग्रॅम, १००० मिलीलीटर = १ लीटर

● १०० पैसे = १ रुपया

● ६० सेकंद = १ मिनीट, ६० मिनिटे = १ तास, २४ तास = १ दिवस, ७ दिवस = १ आठवडा, ३६५ दिवस = १ वर्ष, १२ महिने = १ वर्ष.

● २४ ताशी घड्याळात, दुपारचा १ म्हणजे १३, दुपारचे २ म्हणजे १४, रात्रीचे १० म्हणजे २२ इ. (१२ मिळवा)

● ३१ दिवशी महिना = ४ आठवडे + ३ दिवस, ३० दिवशी महिना = ४ आठवडे + २ दिवस, २९ दिवशी महिना = ४ आठवडे + १ दिवस, २८ दिवशी महिना = ४ आठवडे

● ३१ दिवशी महिन्यात १, २, ३ तारखांचे वार ५ वेळा येतात, ३० दिवशी महिन्यात १, २ तारखांचे वार ५ वेळा येतात, २९ दिवशी महिन्यात १ तारखेचा वार ५ वेळा येतो, २८ दिवशी महिन्यात कोणताच वार ५ वेळा येत नाही.

● महिन्यात १, ८, १५, २२, २९ या तारखांना सारखे वार येतात, महिन्यात २, ९, १६, २३, ३० या तारखांना सारखे वार येतात (७ चा फरक)

● लीप वर्ष दर चार वर्षांनी (४ ने पूर्ण भाग जाणारे वर्ष) लीप वर्षात फेब्रुवारीला २९ दिवस (एरवी फेब्रुवारीला २८ दिवस)

● वर्ष लीप नसेल तर १ जानेवारीला जो वार तोच वार त्या वर्षाच्या ३१ डिसेंबरला, लीप वर्ष असेल तर ३१ डिसेंबरचा वार १ जानेवारीच्या वारापेक्षा १ ने अधिक.

● दोन्ही बाजूंनी मर्यादित असलेली रेषीय आकृती म्हणजे रेषाखंड $\bullet \text{---} \bullet$, एका बाजूने मर्यादित तर दुसऱ्या बाजूने अमर्यादित असलेली रेषीय आकृती म्हणजे किरण $\bullet \text{---} \rightarrow$, दोन्ही बाजूंनी अमर्यादित असलेली रेषीय आकृती म्हणजे रेषा $\leftarrow \text{---} \rightarrow$.

● काटकोनापेक्षा लहान कोन लघुकोन, तर काटकोनापेक्षा मोठा कोन विशाल कोन.

● ज्या त्रिकोणाच्या तीनही बाजू समान असतात त्या त्रिकोणाला समभुज त्रिकोण म्हणतात, समभुज त्रिकोणाचे तीनही कोन लघुकोन (६० मापाचे) असतात.

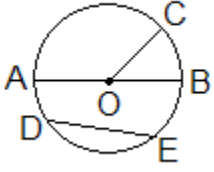
● ज्या त्रिकोणाच्या दोन बाजू समान असतात त्या त्रिकोणाला समद्विभुज त्रिकोण म्हणतात.

● चौरसाच्या चारही बाजू समान, तर चारही कोन काटकोन असतात.

● आयताच्या समोरासमोरील बाजू समान तर चारही कोन काटकोन असतात.

● समभुज चौकोनाच्या चारही बाजू समान असतात, समोरासमोरील बाजू समांतर असतात.

- समांतरभुज चौकोनाच्या समोरासमोरील बाजू समान व समांतर असतात.
- पतंगाच्या शेजारील बाजू सारख्या असतात.

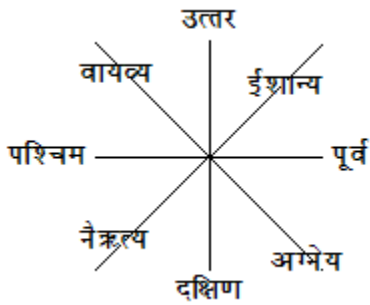

- ओ हे वर्तुळकेंद्र, एबी हा व्यास, ओसी ही त्रिज्या (ओए व ओबी याही त्रिज्या), डीइ ही जीवा, व्यास ही वर्तुळाची सर्वात लांब जीवा, व्यास बरोबर त्रिज्या गुणीले २.
- आकृतीचे दोन समान व एकावर एक जुळणारे भाग करणाऱ्या रेषेला आकृतीचा सममिती अक्ष असे म्हणतात.
- परिमिती
 - समभुज त्रिकोण : ३ गुणीले बाजू
 - इतर त्रिकोण : बाजूंची बेरीज
 - चौरस, समभुज चौकोन : ४ गुणीले बाजू
 - आयत : २ गुणीले लांबी अधिक २ गुणीले रुंदी

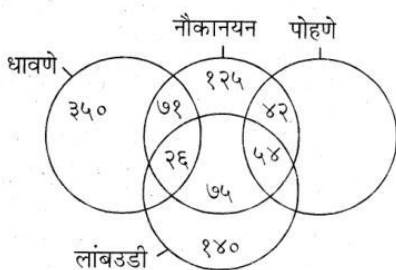
बुद्धिमत्ता चाचणी

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

- आकृत्यांचा क्रम : आकृतीतील भागांचे घड्याळाच्या दिशेने किंवा घड्याळाच्या विरुद्ध दिशेने फिरणे, भागांचर वाढ व घट इ.
- आरशातील प्रतिमा : डावीकडील वस्तू उजवीकडे, उजवीकडील वस्तू डावीकडे, वरची वस्तू वर, खालची खाली,
- पाण्यातील प्रतिमा : वरची वस्तू खाली, खालची वस्तू वर, उजवीकडील वस्तू उजवीकडे, डावीकडील डावीकडे.

- रांगेतील स्थान : सुनीताचा क्रमांक डावीकडून १७ वा, उजवीकडून १३ वा :
१६ + सुनीता + १२ = रांगेत २९ जण
- वेन आकृती :

केवळ धावणे ३५०, केवळ नौकानयन १२५, केवळ लांबउडी १४०, केवळ पोहणे ०,
नौकानयन व धावणे ७१, पोहणे व नौकानयन ४२,
नौकानयन व लांबउडी ७५,
धावणे, लांबउडी व नौकानयन २६, पोहणे, लांबउडी व नौकानयन ५४

- संख्यांवर आधारित प्रश्न
 - मूळ संख्या २, ३, ५, ७, ११, १३, १७, १९, २३, २९, ३१, ३७, ४१, ४३, ४७, ५३, ५९, ६१, ६७, ७१, ७३, ७९, ८३, ८९, ९७.
 - वर्ग संख्या : १, ४, ९, १६, २५, ३६, ४९, ६४, ८१, १००, १२१, १४४, १६९, १९६, २२५
 - घन संख्या : १, ८, २७, ६४, १२५, २३६, ३४३, ५१२, ७२९, १०००
- विभाज्यतेच्या कसोट्या :
 - २ ची कसोटी : एककस्थानी ०, २, ४, ६, ८ यापैकी संख्या.
 - ३ ची कसोटी : संख्येतील अंकांच्या बेरजेला ३ ने भाग जातो.
 - ४ ची कसोटी : एकक व दशकस्थानापासून बनणाऱ्या संख्येला ४ ने भाग जातो.
 - ५ ची कसोटी : एककस्थानी ० किंवा ५.
 - ६ ची कसोटी : २ ने व ३ ने भाग गेल्यास.
 - ७ ची कसोटी : एककस्थानची दुप्पट एककस्थान वगळून बनलेल्या संख्येतून वजा करित जा. उदा. १४७८ ही संख्या तपासू. ८ ची दुप्पट १६, १४७ मधून वजा करा, १४७ - १६ = १३१, १ ची दुप्पट २, १३ मधून वजा करा. १३ - २ = ११. ११ ला ७ ने भाग जात नाही, म्हणून १४७८ लाही ७ ने भाग जाणार नाही.
 - ८ ची कसोटी एकक, दशक व शतक स्थानापासून बनणाऱ्या संख्येला ८ ने भाग जातो.
 - ९ ची कसोटी : संख्येतील अंकांच्या बेरजेला ९ ने भाग जातो.
 - १० ची कसोटी : एककस्थानी ०.
 - ११ ची कसोटी : संख्येतील एकाआड एक अंकांपासून बनलेल्या संख्यांतील फरक ० किंवा ११ ने भाग जाणारा. उदा. ४५६५० : ४ + ६ + ० = १०, ५ + ५ = १०, फरक ०, संख्या ११ ने विभाज्य.
 - १२ ची कसोटी : ३ व ४ ने संख्या विभाज्य.

गाणिती सूत्रे

1. मधला क्रमांक = $\frac{\text{एकूण अक्षरे} + 1}{2}$
2. मधला क्रमांक एकूण अंख्या विषम अक्षरेसच येतो अम अक्षताना नाही
3. एकूण झाडे = $\frac{\text{रस्त्याची लांबी}}{\text{दोनातील अंतर}} + 1$
4. वर्तुळाकार जागेवर झाडे = $\frac{\text{वर्तुळाचा परिघ}}{\text{दोनातील अंतर}}$
5. रस्त्याची लांबी = एकूण झाडे - 1 \times दोनातील अंतर
6. वर्तुळाची लांबी = एकूण झाडे \times दोनातील अंतर
7. वर्तुळाचा परिघ = व्यास \times $\frac{22}{7}$
8. रांगेत एकूण मुले = मधला क्रमांक \times 2
9. तुकड्यांची अंख्या = कापायची अंख्या + 1
10. कापायची अंख्या = तुकड्यांची अंख्या + 1
11. रेषेसाठी गाठी = तुकड्यांची अंख्या - 1
12. वर्तुळासाठी गाठी = तुकड्यांची अंख्या
13. त्रिकोणी अंख्या = $\frac{\text{दिलेला पाया} \times \text{त्या पुढील अंख्या}}{2}$
14. हस्तालोंदने = $\frac{\text{दिलेली अंख्या} \times \text{त्यामागील अंख्या}}{2}$

15. चार पायांचे प्राणी = $\frac{\text{पायांची संख्या} - \text{डोक्यांची दृष्ट}$
2
16. तीन चाकी शायकली = चाकांची संख्या - शायकलीचीदृष्ट
17. क्रमाने येणाऱ्या संख्यांची श्रेणी = $\frac{\text{शेवटची संख्या} \times \text{त्यापुढील संख्या}}{2}$
18. आकृतीवर उभारलेली मुले = प्रत्येक आजूवर दिशणारे - 1
 \times आकृतीची आजू
19. क्रमवार विषम संख्यांची श्रेणी = $(\text{एकूण विषम संख्या})^2$
20. क्रमवार सम संख्यांची श्रेणी = एकूण संख्या \times अर्धसंख्या
21. क्रमवार घन संख्यांची श्रेणी = $(\text{त्या संख्येची श्रेणी})^2$
22. चौकोनांची संख्या = आडव्या अंकांची श्रेणी \times उभ्या अंकांची श्रेणी
23. चौरांकांची संख्या = आडव्या संख्येच्या वर्गाची श्रेणी
24. $(\text{कर्ण})^2 = \text{उरलेल्या दोन्ही आजुंच्या वर्गाची श्रेणी}$
25. एकूण संख्या = मोठी संख्या - लहान संख्या + 1
26. एकूण शेषाखंड = $\frac{\text{दिलेली संख्या} \times \text{त्यामागील संख्या}}{2}$
27. सम संख्येच्या पूर्वीच्या सम संख्या = $\frac{\text{ती संख्या} - 2}{2}$
28. सम संख्येपर्यंतच्या सम संख्या = $\frac{\text{ती संख्या}}{2}$
29. विषम संख्येच्या पूर्वीच्या विषम संख्या = $\frac{\text{ती संख्या} + 1}{2}$
30. विषम संख्येपर्यंतच्या विषम संख्या = $\frac{\text{ती संख्या} - 1}{2}$

31. क्रमाने येणा-या संख्यांची श्रेणी = (प.संख्या × दु.संख्या) ×
32. वेळ = $\frac{\text{अंतर}}{\text{वेग}}$ वेग = $\frac{\text{अंतर}}{\text{वेळ}}$ अंतर = $\frac{\text{वेग}}{\text{वेळ}}$
33. जो वार 1 तारखेला येतो, तोच वार 5, 15, 22, 29 या तारखेला येतो.
34. जो वार 2 तारखेला येतो, तोच वार 9,16,23,30 या तारखेला येतो.
35. जो वार 3 तारखेला येतो, तोच वार 10, 17, 24, 31 या तारखेला येतो.
36. 31 तारखेच्या महिन्यात 1, 2, 3 या तारखांचे वार पाच वेळा येतात.
37. 30 तारखेच्या महिन्यात 1, 2 या तारखांचे वार पाच वेळा येतात.
38. 29 तारखेच्या महिन्यात 1 या तारखांचे वार पाच वेळा येतात.
39. 28 तारखेच्या महिन्यात कोणताही वार पाच वेळा येत नाही.
40. लिप वर्षात फेब्रुवारी दिवस 29 तर इतर वर्षात 28 असतात.

41. लीप वर्ष म्हणजे वर्षाला चारने पूर्ण भाग जाणे होय.
42. इतर वर्षात 1 जानेवारीचा वार अपूर्ण वर्षात 53 वेळा येतो.
43. लीप वर्षात 1 व 2 जानेवारीचा वार अपूर्ण वर्षात 53 वेळा येतो.
- 44 . ज्या वाराने वर्षाची सुरुवात होते त्या वारानेच वर्षाचा शेवट होतो.
45. लीप वर्षात ज्या वाराने सुरुवात होते त्याच्या पुढील वाराने वर्षाचा शेवट होतो.
46. जो वार 1 ऑगस्ट ला येतो, तोच वार 15 ऑगस्टला येतो. तसेच जो वार 5 सप्टेंबरला येतो तोच वार 14 नोव्हेंबरला येतो.
47. जो वार 1 मेला येतो तोच वार 2 ऑक्टोबर व 25 डिसेंबरला येतो.
48. लीप वर्षात जो वार 15 ऑगस्टला येतो त्यापुढील एक वार सोडून पुढील वार 26 जानेवारीला येतो.
49. इतर वर्षात जो वार 15 ऑगस्टला येतो, त्यापुढील एक वार सोडून पुढील वार 26 जानेवारीला येतो.
50. यावर्षी झालेली तारीख ज्या वाराला असेल पुढील वर्षी तीच तारीख त्याच्या पुढील वाराला येते. मात्र या तारखांच्या दरम्यान लीप वर्षाचा फेब्रुवारी महिना आल्यास त्याचा पुढील वार सोडून पुढील वार येतो.

51. कोणत्याही तारखेचा वार काढताना पुढील सानकेतांक वापरा.

महिना	सानकेतांक	महिना	सानकेतांक
जानेवारी	1	जुलै	0
फेब्रुवारी	4	ऑगस्ट	3
मार्च	4	सप्टेंबर	6
एप्रिल	0	ऑक्टोबर	1
मे	2	नोव्हेंबर	4
जून	5	डिसेंबर	6

लिप वर्ष असल्यास जानेवारी ते फेब्रुवारीतून 1 वजा करावे.

साकी 0 शनिवार 1 रविवार या प्रमाणे 6 शुक्रवार मोजावे.

उदा. 15 ऑगस्ट 1947

दिलेली तारीख	15
+ सानकेतांक	03
+ दिलेले वर्ष 4	47 ÷ 4
+ 4 ने भागून पूर्ण भागाकार	11
	<hr/>
	76 ÷ 7

म्हणून 15 ऑगस्ट 1947 ला शुक्रवार होता.

52. 1 मिनीट : 60 सेकंद 5

53. टोलाच्या घडयालत 78 टोल पडतात.

54. दर अर्धा तासाला टोल देणा-या घडाळ्यात 90 टोल पडतात.

55. मिनिट काटा ताक्ष काटयाला तका ताक्षात फक्त एकदाच ओलंडतो. मात्र 12.00 ते 1.00 व 5.30 ते 6.30 या वेळेत एकदाही ओलांडत नाही.
56. प्रत्येक ताक्षाला ताक्ष काटा ताक्ष काटयांशी 2 काटकोन करतो व 4 वेळा फिरतो.
57. दोन्ही घडयालतील फरक = एकूण ताक्ष \times दोन्ही घडयाळातील फरकाची श्रेज
58. आरशातील प्रतिमेत 12 व 6 चे समान दिशतात व उर्वरीत अंक बदलतात.
59. आरशातील प्रतिमेत डावीकडील आजू उजवीकडे व उजवीकडील आजू डावी कडे दिशते.
60. पाण्यातील प्रतिमेत खालची आजू वर व वरची आजी खाली होते.
61. सर्व पोटफोडी अक्षरे जोडाक्षरे असतात.
62. क्ष, व्र, झ ही जोडाक्षरे आहेत.
63. खालचा ऋकार जोडाक्षर नाही मात्र वरचा ऋकार जोडाक्षर आहे.
64. अक्षर एकटे असल्यास अकारयुक्त.
65. अक्षराला काना असल्यास आकारयुक्त.
66. अक्षराला पहिली वेलांटी इकारयुक्त व दुसरी असल्यास ईकारयुक्त.

67. अक्षराचा पहिला उकार उकारयुक्त तर दुसरा उकार ऊकारयुक्त

68. जेवढा वाढदिवस असतो तेवढी वर्षे पुर्ण असतात.

69.

25 वर्ष	शैष्य महोत्सव
50 वर्ष	शुष्ण महोत्सव
61 वर्ष	हिरक महोत्सव
75 वर्ष	अमृत महोत्सव
100 वर्ष	शतक

दरवर्षी साजरा करतात तो वर्धापनदिन.

70. पश्चिम ग्रीष्म वर्ष शरद हेमंत शिशिर असा ऋतूंचा क्रम आहे.

71. 1 ते 100 अंकात :

0 : 11 वेळा येतो : 10 संख्या

1 : 21 वेळा येतो : 20 संख्या

2 ते 9 : 20 वेळा येतो : 19 संख्या

72. दोन अंकी संख्येत :

0 : 9 वेळा : 9 संख्या

1 ते 9 : 19 वेळा : 18 संख्या.

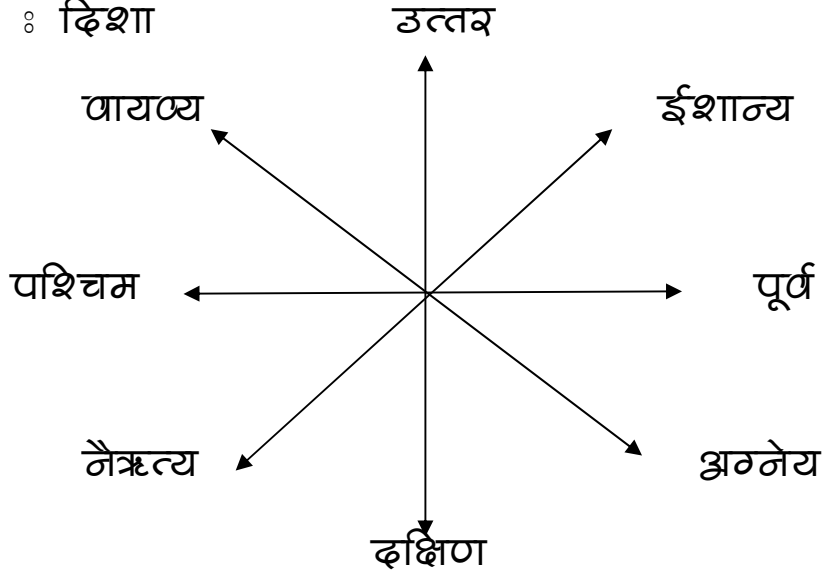
73. दिनविशेष :

23 जानेवारी	भुभाषणायु जयंती
30 जानेवारी	मा.गांधी पुण्यतिथी, हुतात्मा दिन
3 जानेवारी	आलिका दिन
26 जानेवारी	प्रजासत्ताक दिन
8 मार्च	महिला दिन
14 एप्रिल	डॉ.आंधेडकर जयंती
1 मे	महाराष्ट्र दिन
1 ऑगस्ट	लोकमान्य टिळक पुण्यतिथी, आणगा भाऊ साठे जयंती
9 ऑगस्ट	कांती दिन
15 ऑगस्ट	स्वातंत्र्यदिन
5 सप्टेंबर	शिक्षक दिन
8 सप्टेंबर	साक्षरता दिन
14 नोव्हेंबर	नेहरू जयंती आलदिन
2 डिसेंबर	संगणक दिन
25 डिसेंबर	ख्रिस्तमस , नाताळ

74. सण व महिने :

महिने	सण
चैत्र	गुढीपाडवा
पैशाख	अक्षयतृतीया
जेष्ठ	वटपोर्णिमा
आषाढ	आषाढी एकादशी
श्रावण	सकाळंधन , नागपंचमी
भाद्रपद	गणेश चतुर्थी
अश्विन	नवरात्र
कार्तिक	दिपावली
मार्गशिख	दत्तजयंती
पौष	संक्रांत
माघ	सधसप्तमी
फाल्गुन	संगपंचमी ,होळी

75 : दिशा

जाती :

